

KUNGL ARMÉTYGFÖRVALTNINGEN
 INKOPSAVDELNINGEN
 STOCKHOLM 80
 Telefonnr 63 00 00, 08-63 00 40 (riks)
 Telegram Armétyg Telex 1610

Delgivningskopia
 BESTÄLLNING

Beställningsnummer (åberopas alltid)

33-1901-01

Mtrlundergrupp

Tp

HEMLIG
 Jämlikt 4 § lagen 1937:240
 27 JUN 1966
 Kungl Arméförvaltningen

Datum

29.6.1964

Godsmottagare, försändningsadress

Leverantör

AB Bofors

BOFORS

Denna handling eller därl förekommande uppgifter må ej utan KATF tillstånd utlämnas före den 30/6 1966
 (Jml 34 § 2 st lagen den 28/5 1937 ang inskränkning i rätten att utbekomma allmänna handlingar).
 Stockholm den 30/6 1964

Er referens (anbudsnr)
 Bruksdisp S Sohlman

Ert anbud (datum)

Vår inköpshandläggare
 S Ek/O Bruhn

Tekniska upplysningar
 Avd dir S Berge
 Fordonsavdelningen

Leveransdag, leveranstid
 Se nedan

Transportsätt

Leveranssätt
 Fritt avgående
 järnvägsvagn Bofors

Emballage

Emballagemärkning

Kontroll
 VAK

Betalningsvillkor
 Se nedan

Garanti
 Se nedan

Pos	Mtrlnummer, uppördsbenämning, data (handelsbet)	Mängd	Grundpris max kronor
1	<p>Med referens till i avtal av 10-15.4.1964 överenskomna villkor beställes härmed:</p> <p>Stridsvagn S, komplett enligt "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251 av 17.5.1963.</p> <p>M</p> <p>1) Se vår skrivelse av 7.2.1964, dnr IA/H 132:1-264</p> <p><u>Prisklausuler - basmånader</u></p> <p>"Boforsdelen" november 1962 "Landsverksdelen" mars 1963 "Volvodelen" mars 1963 "Rolls-Royce-delen" 7 mars 1963 "Boeing-delen" oktober 1963 - mars 1964</p> <p>Se i övrigt punkt D.</p> <p>Fortsättningsblad 1 (13)</p>	n ¹⁾	1 674 665:-

Meddelas FFD	Objekt nr	KUNGL ARMÉFÖRVALTNINGEN 30 JUN 1964 Nr FA/H 1100:1-409 32/9 E M S Malm
Föranledd av	Debiteras titel 481-2012-13	
Till uppdragsgivaren OB/Id		P A Welander G Lundquister

KATF IA nr 209. Utgåva 3. 1963 X. 10000 ex. NÅSSTENS TR. AB BÅNÉRUM

B7

29.6.1964

1

A. Pris

I grundpriset ingående delpriser för anskaffningen av Rolls Royce kolvmotor och Boeing gasturbiner är baserade på följande växelkurser:

1£ = sv kronor 14:50

1\$ = sv kronor 5:18

Eventuella styrkta ändringar i växelkurserna vid betalningstillfället för kolvmotorerna och gasturbinerna skall medföra motsvarande förändring av ovanstående styckepris, därest AB Volvo begär sådan prisändring hos Eder. Hänsyn skall därvid tagas till eventuell rabatt, som AB Volvo har på sina valutaköp, och denna skall gottskrivas oss.

Om den totala tillverkningen av kolvmotorer hos Rolls-Royce efter 1.1.1966 understiger 500 per år skall förhandligar upptagas med oss angående vilket alternativ under "Clause 3" i mellan Rolls-Royce och Volvo upprättat kontrakt av 11.4.1963, som skall äga tillämpning.

I ovan angivet maxpris ingår även:

1. Beställda serieproduktionsförberedelser (max 24,8 mkr) enligt följande:
  - a) Påbörjande av serieritningsarbetet för "Boforsdelen" och "Landsverksdelen" /kr 3 060 000:--/
(Komplett "Volvodelen" beställd av oss hos AB Volvo jml vår skrivelse av 27.7.1962, dnr IA/H 132:1-209, vilken överlämnades till Eder i januari 1963 - Se nedan)
  - b) Konstruktion och tillverkning av vissa produktionsverktyg för "Boforsdelen" och "Landsverksdelen" /kr 2 112 000:--/
(Betr "Volvodelen" se nedan).
  - c) Leveranstidsavgörande material för "Boforsdelen", "Volvodelen" och "Landsverksdelen" för 70 strv S typ A /kr 19 628 000:--/.
- Ovannämnda produktionsförberedelser skall vara avslutade före 1.7.1964.
2. Kontinuerlig uppföljning av AB Volvo avseende motordelen med kr 10 000:-- per vagn.
3. Reservdelar till ett belopp av kr 53 500:-- per vagn.
4. Publikationer omfattande 5 000 Beskrivning del I, 3 000 Beskrivning del II och 3 000 reservdelskatalog.
5. Erforderliga underhållsverktyg och tillbehör (se punkt I.4).
6. Komplet sats kopierbara ritningar (se punkt B.4)

29.6.1964

2

7. Samtliga kontroller och prov enligt "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251 av 17.5.1963.
8. Inpassning och montering av materiel, som tillhandahålles av oss.
9. Varje stridsvagn tankad med 100 l dieselbrännolja.

Härutöver beställda serieproduktionsförberedelser

Serieproduktionsförberedelserna omfattar även konstruktion och tillverkning av komplett uppsättning serieverktyg för motoraggregat till bl a strv S (AB Volvo), som beställts separat enligt vår skrivelse av 20.3.1963, nr IA 31-1381-01 Ä1, jämte skrivelse av 1.2.1964, nr IA 33-1901-01, att utföras till ett maxpris av totalt kronor 1 905 000:- och på följande villkor:

- a) Kostnadsgranskning skall ske enligt § 6 i avtalet av 26.8.1959 mellan AB Volvo och oss (se bilaga 1). Bilaga 1
- b) Arbetena skall vara helt avslutade vid för Eder erforderlig tidpunkt (se våra skrivelser av 3.1, 1.2 resp 10.6. 1964, nr IA 31-1381).
- c) Verktygen skall utföras kvalitativt så att de räcker inte endast för denna beställning och eventuell utökning av densamma samt första behovet av reservdelar utan även för framtida underhåll av serieprodukterna.
- d) Verktygen blir vår egendom och får ej användas för tillverkning för annans räkning utan föregående överenskommelse med oss. Om vi så skulle önska skall verktygen och ritningarna utlämnas till oss.

Prisförutsättningar, prisgranskning och rationaliseringar

1. Ni skall vidtaga alla åtgärder, som kan medföra sänkning av ovan angivet maxpris t ex vid detaljutformningen av eldlednings- och observationsutrustningen och genom anlitan av underleverantörer för vissa dyrbarare komponenter t ex konväxel, överföringsväxel, mellanväxel och pumpväxel, där så befinnes ekonomiskt fördelaktigt. Sådana åtgärder skall av Eder fortlöpande redovisas för och diskuteras med vår inköpsavdelning. Prisreduceringar, som sålunda uppnås skall till fullo gottskrivas oss.
2. Vi har rätt att för prisgranskning anlita tillverknings- och företagsekonomiska experter. Det åligger Eder att i samband med produktionsförberedelserna liksom senare under serietillverkningens gång lämna dessa experter alla de upplysningar och underlag av ekonomisk och teknisk natur, som erfordras för deras arbete.

Skulle som resultat av ovannämnda experters arbete samt Edra egna rationaliseringar, tillverkningskostnaderna bli lägre än vad Edra kalkyler för angivet maxpris utvisar skall vi gottskrivas härför enligt följande grunder.

29.6.1964

3

Efterkalkyler skall successivt upprättas av Eder inom tre månader efter leverans av de första 25, 50, 70, 110 och 145 vagnarna varvid samma grunder för kostnadsberäkningen skall gälla, som då angivet maxpris kalkylerades. Om därvid Edra efterkalkyler skulle utvisa, att kostnadsminskningar enligt ovan uppnås skall överenskommelse träffas med oss om vilket lägre pris, som skall gälla såsom faktureringspris för återstående antal. Ev erforderliga efterkalkyler under den fortsatta serietillverkningen skall av Eder upprättas på vår begäran.

Sedan tillverkningen avslutats skall likaledes en efterkalkyl på enahanda villkor upprättas av Eder. Det sålunda framräknade priset skall jämföras med fakturerade grundpris(-er) jämte därpå utgående pristillägg enligt bestämmelserna om glidande prisskalor. Om därvid fakturerade pris(-er) jämte pristillägg överstiger efterkalkylerade pris(-er) skall Ni för det första tillfullo gottskriva oss vad som för mycket inbetalats i pristillägg d v s skillnaden mellan pristillägg & fakturerade grundpris(-er) och motsvarande pristillägg & efterkalkylerade pris(-er) samt för det andra med 50% gottskriva oss den gjorda besparingen d v s skillnaden mellan fakturerade grundpris(-er) och efterkalkylerade pris(-er) exklusive prisglidning.

Vi skall ha rätt att genom ovannämnda experter granska Edra kalkyler för vårt ställningstagande, varefter slutlig överenskommelse skall träffas mellan Eder och oss.

Reservationen, som framförts i vår skrivelse av 7.2.1964, dnr IA 33-1901, gäller oförändrad.

3. Skulle vi komma att beställa ytterligare enheter utöver planerat antal eller skulle Ni från utlandet erhålla beställningar av vagnar i princip utförda enligt "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S typ A" L2251 skall förhandlingar om sänkning av priset likaledes upptagas.

Som utgångspunkt för 1-3 ovan skall det "break-down"-pris gälla, som angivits i Edert brev av 13.6.1963 (./. av Eder gjord reducering om kr 50 000:- vilket belopp skall proportionellt fördelas på i "break-down"priset förtecknade komponentpriser) och den konstruktiva utformning, samt de vid denna tidpunkt för tillverkningen avsedda produktionsmetoderna, operationsritningar etc, varpå nämnda "break-down"-pris baserats.

B. Leveranstid

1. Leverans av serievagnar skall ske enligt följande:

	(-under budgetåret 1966/67 med leveransen förlagd till 1.halvåret 1967
	(- " " 1967/68
1)	(- " " 1968/69
	(- " " 1969/70
	(- " " 1970/71

- 1) Se vår skrivelse av 7.2.1964, dnr IA/H 132:1-264

29.6.1964

4

Leveranserna skall fördelas med i huvudsak lika antal per månad, semestermånad undantagen.

Som leveransdag för resp delleverans räknas den dag, då delleverans enligt underrättelse från Eder är färdig för leveranskontroll (slutkontroll) dvs enligt punkt 13 i "Allmänna bestämmelser av år 1957 för leveranser till försvarets myndigheter".

2. Reservdelar ävensom erforderliga underhållsverktyg och tillbehör skall levereras i takt med vagnsleveranserna enligt senare överenskommen detaljplan (se punkt I), varvid värdet av reservdelarna skall uppgå till ca kr 53 500:- per vagn.
3. Publikationer skall levereras enligt följande:
  - 5 000 Beskrivning del I : skall levereras 4 månader efter leverans av den första stridsvagnen,
  - 3 000 Beskrivning del II : Leverans av de olika avsnitten skall påbörjas 4 månader efter leverans av den första vagnen och ske successivt med slutleverans senast 12 månader därefter.
  - 3 000 Reservdelskatalog: Leverans av de olika avsnitten skall ske successivt med slutleverans senast 2 år efter det att den första vagnen levererats.
4. Komplett sats kopierbara ritningar skall levereras senast 1.1.1967 och därefter under vagnsleveransernas gång hållas aktuell genom Eder försorg.

C. Betalningsvillkor

1. Kr 24 800 000:- avseende serieproduktionsförberedelser enligt punkt A har redan utbetalats i förskott, nämligen
  - kr 17 360 000:- för produktionsförberedelser hos Eder och
  - kr 7 440 000:- " " hos Volvo och Landsverk
2. Kr 1 905 000:- max avseende konstruktion och tillverkning av serieverktyg för motoraggregat enligt punkt A utbetalas enligt de villkor, som angivits i våra skrivelser av 20.3.1963, nr IA 31-1381-01Ä1, 3.1. 1964, nr IA 31-1381 och 1.2.1964, nr IA 33-1901-01.
3. Sedan de första fem vagnarna i en eventuell serie levererats och godkänts får nedskrivning av lämnade säkerheter helt ske med kr 5 172 000:- avseende ritningar och verktyg.

29.6.1964

5

4. I förskott utbetalas omkring 1.7.1964: kr 60 000 000:-
 " " " " 1.7.1965: kr 30 000 000:-

utbetalat
 3/7 60.000.000:-

För förskott och betalning av levererade vagnar står f n under budgetåret 1966/67 kr 21 900 000:- och under budgetåret 1967/68 kr 61 500 000:- till vårt förfogande.

Reglering av fakturor sker per 30 dagar netto efter varje fullgjord, godkänd leverans.

Vid eventuell återbetalningsskyldighet för förskotten åligger det Eder att å belopp, som sålunda återbetalas, erlägga ränta från dagen för förskottets utbetalande, motsvarande riksbankens diskonto med tillägg av 2%

I den mån leveranserna försenas och Ni ej kan styrka, att förseningen beror på omständigheter utom Eder rådighet, erlägger Ni ränta efter samma räntefot som ovan för tid förseningen varar.

Förskott utbetalas sedan Ni insänt beställningserkännande jämte godtagbar säkerhet för förskottet samt för eventuell ränta enligt ovan.

Säkerheten insändes till Kungl armétygförvaltningen, AdB, Stockholm 80.

5. För den del av förskottsbetalningarna, som av Eder utbetalas till Volvo och Landsverk, äger Ni rätt deponera hos oss av respektive underleverantör utfärdade för oss godtagbara säkerhetshandlingar.

D. Prisklausuler

För denna beställning skall följande prisklausuler gälla:

a) "Boforsdelen"	max kr 1 300 220:-	se bilaga 4 a
b) "Landsverksdelen"	" " 116 000:-	" bilaga 4 b
c) "Volvodelen"	" " 258 445:-	
Volvo		" bilaga 4 c
Rolls-Royce		" bilaga 4 d
Boeing		" bilaga 4 e

E. Allmän varuskatt

Materielen avser krigsmateriel, som enligt § 10 SF nr 507/59 är undantagen skatteplikt.

Skulle skatt eller avgift av samma slag komma att utgå för strv S under denna beställnings giltighetstid, skall sådana avgifter bestridas av oss. I händelse av allmän omläggning av skattesystemet skall särskild överenskommelse träffas.

29.6.1964

6

F. Tekniska bestämmelser

1. Det tekniska utförandet framgår av "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251 av 17.5.1963.
2. Beskrivningar och reservdelskataloger skall utformas enligt de bestämmelser, som anges i bilaga 5 till denna beställning
3. Ritningarna skall utföras enligt Edra/Volvo/Landsverks normala ritningsbestämmelser (handelsvarubeteckningar etc skall vara införda på detaljritningarna).
4. Betr tekniska kompletteringar till ovannämnd bestämmelse samt vidareutvecklingsavtal se missiv av d d.

Bilaga 5

G. Produktionsverktyg

1. Samtliga produktionsverktyg - med undantag av "Volvodelen", som är vår egendom (se punkt A.) - förbliver Eder egendom på de premisser, som angivas under punkterna G.2 till G.4. nedan.
2. Verktygen skall kvalitativt vara så utförda, att de inte endast räcker för nu beställd serie av strv S och eventuell utökning av denna serie samt för det första behovet av reservdelar utan även för framtida underhåll av vagnarna.
3. En förteckning på komplett uppsättning speciella tillverkningsverktyg (hejarverktyg, gjutmodeller etc) skall, så snart ske kan, översändas till vår inköpsavdelning (verktyg för standardkomponenter avses inte). Ni skall utan kostnad för oss justera dessa verktyg och på ett betryggande sätt lagra desamma och hålla dem i stånd under hela den tid, vagnarna är i bruk vid svenska försvaret, dock maximerat till 15 år efter slutleverans av strv S.
4. Vi äger rätt att för framtida reservdelsanskaffning förfoga över erforderliga specialverktyg och Ni skall därvid, om vi så önskar, omgående ställa dem till vårt förfogande utan kostnad för oss.

H. Tillhandahållen materiel

I bilaga 1:3 till "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251 upptagen materiel tillhandahålles kostnadsfritt av oss fbv Bofors. Samtlig tillhandahållen materiel skall av oss tillhandahållas provad/kontrollerad samt i övrigt fullt färdig även med avseende på märkning och ytbehandling för inpassning och montering i strv S.

Ni skall rekvirera av oss tillhandahållen materiel från vår tygförrådsbyrå minst en månad före önskad leverans.

29.6.1964

7

I. Reservdelar etc

1. Ni skall senast inom 6 månader inkomma med förslag på reservdelar till ett sammanlagt pris av ca kr 53 500:- per vagn. Reservdelarna skall vara prissatta enligt de grunder, som överenskommas med oss, och skall av Eder inplaneras i Edra beställningar av produktionsdelar.
2. Ni åtager Eder att så länge vagnarna är i bruk vid svenska försvaret på förfrågan från oss offerera erforderliga reservdelar dock maximerat till 15 år efter slutleverans av strv S. Respektive reservdelar skall vara fullt utbytbara sinsemellan och i stridsvagnarna i enlighet med de krav om utbytbarhet, som angivas i den tekniska bestämmelsen L2251.
3. Ni skall snarast möjligt till vår inköpsavdelning överlämna en förteckning på leverantörerna av väsentliga standardreservdelar.
4. Förslag på erforderliga underhållsverktyg och tillbehör skall för vårt ställningstagande insändas samtidigt med Edert förslag på reservdelar enligt punkt 1 ovan.

J. SKF-lager och Boschdetaljer

Vid köp av lager direkt hos SKF ävensom Robo- och Boschdetaljer hos Robert Bosch AB, Stockholm (eller hos bolagets filialer, depåer och specialverkstäder) avsedda för denna beställning skall å Edra inköpsorder angivas, att dessa köp är föranledda av vår beställning 33-1901-01 å stridsfordon.

Kopior av Edra inköpsorder exkl prisuppgifter skall insändas till vår inköpsavdelning.

K. Kontrollbestämmelser

1. Kontroll skall ske enligt de bestämmelser, som angivas i "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251, utgåva 1 daterad 17.5.1963.
2. I de tekniska bestämmelserna L2251 angivna körproven skall utföras på speciell, Eder tillhörig körbana. Därest vi så påfordrar skall dock körproven enligt L2251 punkt 5 kunna utföras på annan plats, varvid överenskommelse härom skall träffas i varje särskilt fall. Om körproven önskas utförda på sådan plats, att speciellt tillstånd erfordras, åligger det oss att införskaffa sådant tillstånd.
3. Särskild provning på grund av att avtalade fordringar ej innehållits bekostas av Eder - även beträffande ammunitionen. Vid genomförandet av Eder kontroll hos Edra underleverantörer skall våra kontrollanter äga rätt att närvara.

29.6.1964

8

4. Utförs provskjutningen av kompl vagn efter leverans benämns denna "2:a leveransk kontroll". Leveransk kontrollbevis utfärdas efter det att vagnen kontrollerats och godkänts i "2:a leveransk kontrollen".
5. För kontroll av sambandsutrustningen av de tre först framtagna vagnarna samt typkontroll av sambandsutrustningen ställer vi utan kostnad för Eder erforderlig expertis till Edert förfogande.

Utbildning av Eder personal, som skall handha den seriemässiga sambandskontrollen, sker därvid samtidigt.

För kontroll av sambandsutrustningen ställer vi likaledes utan kostnad för Eder radiobil - utrustad så att radiotrafik kan upprättas för prov av sambandsutrustningen - till Edert förfogande.

Ni ansvarar för erforderlig vård och tillsyn av materielen under lånetiden.

L. Leveranssätt

Fritt avgående järnvägsvagn Bofors.

M. Huvudleverantörsansvar

Ni bär det tekniska ansvaret för den kompletta stridsvagnen. En förteckning över samtliga Edra underleverantörer utanför Bofors, Volvo och Landsverk skall snarast tillställas vår inköpsavdelning.

N. Garanti

Ni garanterar, att strv S typ A uppfyller fordringarna i "Teknisk bestämmelse för stridsvagn S, typ A" L2251, utarbetad hos Eder och dagtecknad 17.5.1963, och att erforderligt tekniskt underlag och tillräckliga erfarenheter finns hos Eder för att på angivna tider leverera dessa stridsvagnar av fullgod och för ändamålet lämplig beskaffenhet.

Ni skall snarast möjligt på egen bekostnad avhjälpa fel, som kan förekomma i strv S-konstruktionen och fel beroende på bristfälligheter i konstruktion, material eller tillverkning och även undanröja påtaglig olägenhet och olämplighet i övrigt i detaljutförandet som - även om kontraktensliga prestanda i och för sig kan anses uppfyllda - konstateras inom två år räknat från datum för respektive delleverans.

Därest enligt ovan konstaterat fel m m på en vagn av oss - efter samråd med Eder - bedömes kunna vidlåda även andra vagnar, skall Ni vara skyldiga att utan några kostnader för oss vidtaga skyndsamma åtgärder för avhjälpan av felet m m på samtliga ifrågavarande vagnar på sätt, tid och plats, varom båda parter enats.

29.6.1964

9

För ovannämnda garanti inbegripes materiel anskaffad av Eder från underleverantörer oavsett om underleverantören anvisats av oss och oavsett om våra kontrollanter närvarit vid Eder kontroll.

Beträffande Rolls-Royce och Boeing gäller förutsättningarna enligt Bilaga 2 (Rolls-Royce) resp bilaga 3 (Boeing).

Bilaga 2
Bilaga 3

Beträffande materiel, som tillhandahålles av oss, gäller att Ni endast har ansvaret för materielens riktiga och lämpliga montering och placering ävensom för fullständig kontroll av ifrågavarande materiels rätta funktionerande jämväl efter inmonteringen (placeringen) i vagnarna och i förhållande till härav berörda organ (funktioner) i stridsvagnen. Den av oss tillhandahållna materielen har av Eder godkänts som lämplig för strv S.

Från ansvar enligt ovan fritages Ni, om från Eder sida kan påvisas, att fel osv enligt ovan förorsakats (förorsakas) genom av oss begånget direkt fel eller uppenbar försummelse vid användning, handhavande eller underhåll (tillsyn, reparation) eller under förrådsförvaring av stridsvagnarna.

O. Annulleringsrätt

Vi äger rätt att helt eller delvis annullera denna beställning

- a) med en månads varsel om förhållanden utom vår rådighet tvingar härtill,
- b) med omedelbar verkan om leveranstiden på grund av force majeure förlänges mer än sex månader utöver den avtalade
- c) med omedelbar verkan om Ni väsentligen åsidosätter Edra avtalsenliga åtaganden - se punkt 15, första stycket, i "Allmänna bestämmelser av år 1957 för leveranser till försvarets myndigheter".

Ni skall härvid i fall a) och b) vara berättigade till ersättning för fram till annulleringsdagen nedlagda påvisbara kostnader inklusive avvecklingskostnader jämte därpå baserad skälig vinst - se dock vår skrivelse av 7.2.1964, dnr IA 33-1901. Av Eder intill annulleringsdagen enligt beställningen framtagna verktyg, materiel, halvfabrikat och material blir därvid vår egendom och skall på vår anmodan överlämnas till oss, sedan annulleringskostnaden erlagts.

I fall c) har Ni att själva stå för av Eder nedlagda kostnader, varjämte vi är berättigade till ersättning motsvarande skillnaden mellan å ena sidan vår kostnad för att få leveransen utförd på annat håll och å andra sidan den med Eder överenskomna köpeskillingen.

Vi äger rätt att i samband med annullering granska Edra kostnader genom teknisk-ekonomisk expertis.

29.6.1964

10

P. Ägande- och nyttjanderätt

1. "Boforsdelen"

De av Eder -- enligt till ramavtalet av 20. och 25.10.1958, nr IA/H 68:l-29, hörande delavtalen -- framställda konstruktionerna förbliver Eder egendom på nedan angivna villkor:

Av Eder enligt till ramavtalet hörande delavtal utvecklade konstruktioner får av oss delgivas tredje man i den utsträckning, vi finner det med våra intressen förenligt.

Av oss till Eder överlämnat underlag får av Eder delgivas tredje man först efter vårt godkännande från fall till fall.

Vi äger rätt att vid upphandling för svenska försvaret hos annan svensk tillverkare utnyttja de ovannämnda konstruktionerna, varvid Ni ställer av Eder eller av Edra underleverantörer framställda ritningar och övrigt erforderligt tekniskt underlag till vårt förfogande. Beträffande ersättning till Eder härför gäller i respektive delavtal träffade överenskommelser.

Beträffande ett eventuellt kommande behov av reservdelar skall vi dock äga rätt att utan erläggande av royalty till Eder fritt upphandla dylika. Vid en dylik upphandling skall Ni beredas tillfälle inkomma med anbud.

2. "Volvodelen"

De av AB Volvo framställda konstruktionerna förbliver Volvos egendom. Av AB Volvo utvecklade konstruktioner får av oss delgivas tredje man i den utsträckning detta är med försvarets intressen förenligt.

Av oss till Volvo överlämnat underlag får av Volvo delgivas tredje man först efter vårt godkännande från fall till fall.

Vi äger rätt att vid upphandling för svenska försvaret hos annan svensk tillverkare utnyttja ovannämnda konstruktioner, varvid Volvo ställer av Volvo eller dess underleverantörer framställda ritningar och övrigt för upphandling erforderligt tekniskt underlag till vårt förfogande. Ersättning till Volvo skall utgå enligt de bestämmelser som angivits i vårt avtal med Volvo av den 26.8.1959. Volvo skall dock beredas tillfälle inkomma med anbud.

3. "Landsverksdelen"

De av AB Landsverk framtagna konstruktionerna är vår egendom med rätt för oss att för tillverkning inom Sverige fritt disponera över det tekniska underlaget såväl i fråga om hela konstruktionen som detaljer av densamma, varvid Landsverk skall ställa erforderliga ritningar och övrigt tekniskt underlag till vårt förfogande. Då vi inforrdar anbud på hela konstruktionen eller delar därav skall Landsverk beredas tillfälle inkomma med anbud.

29.6.1964

11

4. Betr punkt 1-3 gäller att vi skall äga rätt att framdeles och efter överenskommelse med Eder i varje särskilt fall till utlandet försälja övertaliga strv S, där dessa konstruktioner eller delar därav ingår.

Q. Försäljning på utlandsmarknaden

Vid försäljning till utlandet av stridsvagn S eller del därav eller upplåtande under licens av tillverkningsrätten av stridsvagn S eller del därav erlägger Ni till oss royalty och licensavgifter för såväl Eder som för AB Volvo och AB Landsverk enligt nedan:

1. Royalty utgår med 5% av nettofakturabeloppet för den till utlandet försålda materielen, betr "Boforsdelen" dock endast intill dess samtliga av oss nedlagda kostnader för utvecklingen av konstruktionen enligt respektive till ramavtalet hörande delavtal samt avtalet om försöksvagnarna av den 6.11.-5.12.1959 uppnåtts, från vilken tidpunkt royalty skall utgå med $2\frac{1}{2}\%$ och betr "Volvo-" och "Landsverks-" delarna endast intill dess samtliga våra utvecklingskostnader hos AB Volvo och AB Landsverk täckts.
2. Vid upplåtande under licens av tillverkningsrätt till utlandet erlägger Ni till oss
  - a) för "Boforsdelen" 20%
  - b) för "Volvodelen" 10% intill dess samtliga våra utvecklingskostnader hos AB Volvo täckts.
  - c) för "Landsverksdelen" 20%av inflytande licensavgifter.

Det ankommer på Eder att, därest den överlåtna tillverkningsrätten även omfattar Volvo- och Landsverksdelarna, träffa överenskommelser med Volvo respektive Landsverk så att utanordning av totalbeloppen sker genom Eder, sedan likvid erhållits från den utländska köparen.

Ni skall vidare omgående skriftligen meddela vår inköpsavdelning angående mottagna utlandsbeställningar enligt ovan. Sådana beställningar får dock icke inkräkta på Edra leveransåtaganden gentemot oss.

Redovisning av inflytande intäkter skall ske årligen i januari månad.

Anm. Vi svarar inte för intrång i patenträtt eller annan rätt. Betr eldrör erinras om Eder förbindelse av 3.6.1960, ref KM Sac K 11.151 och betr Rolls-Royce kolvmotor Eder förbindelse av 30.3.1961, ref KMO Hde K 10.811, och om gällande avtal med the War Office (se utdrag i bilaga 6)

Bilaga 6

29.6.1964

12

R. Patentintrång

Ni åtager Eder gentemot oss det ekonomiska ansvaret för skadestånd och andra kostnader, som kan uppkomma på grund av eventuellt patentintrång vid tillverkning, användande eller framtida försäljning av stridsvagn S eller del därav. Ni skall på egen bekostnad inträda som mellankommande part i händelse av härav föranledd rättegång.

S. Kurser

Eventuellt överenskomna erforderliga kurser skall på Eder bekostnad anordnas av Eder i Bofors. Härvid eventuellt uppkommande rese- och traktamentskostnader bestridas dock av oss beträffande vår personal. Det åligger oss att senast den 1.10.1965 meddela Eder den planerade omfattningen av denna kursverksamhet så att erforderliga lokaler och utrustningar kunna iordningställas av Eder.

T. Sekretessbestämmelser

För tillverkningen skall de sekretessbestämmelser gälla, som meddelats Eder genom vår centralplanerings försorg i skrivelse av 29.4.1964 dnr CP/H 499:87.

U. Ändringstjänst

1. Data över alla väsentliga ändringar, som införs under produktionen, och som kan påverka funktion, driftsäkerhet etc, meddelas oss på sätt som sedermera kan överenskommas med hänsyn till att maskinell databehandling skall möjliggöras.
Enskilda detaljer, som blir föremål för ändring, skall märkas så att identifiering kan ske. Vidare skall anges från vilken vagn ändringen genomförts.
2. Beträffande ritningar gäller att Ni är skyldiga att meddela oss företagna ritningsändringar i princip enligt samma grunder som tidigare tillämpats för 40 mm lvakan m/48.

V. Övrigt

1. Vid införsel av delar till strv S skall de särskilda anvisningar, som kan komma att utfärdas av tullen, följas av Eder och Edra underleverantörer.

29.6.1964

13

2. Endast i denna beställning intagna villkor jämte mot dessa villkor ej stridande hänvisningar äger giltighet.
3. I övrigt gäller "Allmänna bestämmelser av år 1957 för leveranser till försvarets myndigheter".
4. Varje ändring av denna beställning förutsätter att tilläggsbeställning utfärdas genom vår inköpsavdelnings försorg.

X. Tvister

Tvist angående tolkning eller tillämpning av denna beställning eller därur härflytande rättsförhållanden må icke dragas inför domstol utan skall avgöras av skiljemän enligt lag om skiljemän.

29.6.1964

Utdrag ur avtal av 26.8.1959 mellan AB Volvo och/oss

"§ 6.

Kostnaderna för Volvos åtaganden enligt detta avtal debiteras KATF på bok och räkning.

- a) För konstruktions- och provningsarbete debiteras en timkostnad för månadsavlönad kronor 42:50 för redovisad arbetstimma för timavlönad kronor 16:- " " "

Ovan angivna timkostnader gälla den 1.7.1959. I den mån Volvos löneläge förändras, justeras den debiterade timkostnaden i motsvarande grad.

- b) För konsultationer i samband med Volvos åtaganden enligt detta avtal debiteras verkliga kostnader.
c) För reseersättningar debiteras verkliga kostnader.
d) För framtagna materiel debiteras självkostnad + 10%

Fakturering sker i anslutning till Volvos redovisningsperioder

I bilaga till faktura skall angivas omfattningen av verksamheten under fakturaperioden med hänvisning till ritningar, protokoll eller annat underlag, som kan möjliggöra KATF attest av fakturan. KATF äger rätt låta granska fakturerade kostnader genom auktoriserad revisor, om vilken parterna enats."

29.6.1964

Clause 5 GUARANTEE

If within the Guarantee period a defect in any Engine shall become apparent and be the direct result of the use by Rolls-Royce of defective material or bad workmanship in the manufacture of any component part then Rolls-Royce will free of charge at the place of business of Rolls-Royce either (as it shall in its sole discretion determine) repair or replace such part. In such cases Rolls-Royce will bear the transportation costs to Sweden.

- (a) The Guarantee period shall be:-
- (i) In the case of a new Engine: 12 months or 200 engine running hours from the date the vehicle in which the engine is installed is delivered to KATF.
  - (ii) In the case of new spare parts: 6 months or 100 working hours from the date of first installation.

Volvo will advise Rolls-Royce when each said vehicle is delivered to KATF.

- (b) The benefit of this Guarantee is subject to the following terms and conditions:-
- (i) The engine or part shall not have been installed, used, maintained, altered, dismantled, repaired, adjusted or stored otherwise than in accordance with the appropriate Rolls-Royce Instructions, nor in a manner which in the reasonable opinion of Rolls-Royce would prejudice the reliability of the Engine.
  - (ii) Failure or deterioration of a part as a result of dirt, misuse, or negligence shall not be deemed to constitute a defect under the terms of this Guarantee.

cont.

29.6.1964

blad 2 (4)

- (iii) No part shall have been fitted other than a part supplied or otherwise approved by Rolls-Royce.
  - (iv) Adequate records of the operation of the Engine shall be maintained and furnished to Rolls-Royce on request.
  - (v) Any claim under this Guarantee shall be made in writing on the standard claim form provided by Rolls-Royce immediately on the discovery of the defect. If so required by Rolls-Royce any defective part shall be returned to Rolls-Royce at Volvo's expense which will be refunded by Rolls-Royce if the part is judged to be defective.
- (c) Rolls-Royce normal Guarantee reference IPC/B 11/62 attached as Schedule V to this Contract shall apply unless otherwise overruled by Sub-Clauses 5(a) and 5(b) above.

29.6.1964

blad 3 (4)

SCHEDULE V

G U A R A N T E E

MOTOR CAR DIVISION,
GREWE,
ENGLAND

Rolls-Royce Limited (hereinafter called "Rolls-Royce") gives the Guarantee set out below to the owner of the Rolls-Royce equipment (including any spares parts therefor), described above (such equipment and spare parts being in this Guarantee called "Product") namely:-

If within the Guarantee period a defect in any Product shall become apparent and be the direct result of the use by Rolls-Royce of defective material or bad workmanship in the manufacture or reconditioning of any component part then Rolls-Royce will free of charge at the place of business of Rolls-Royce or an authorized Distributor of Rolls-Royce either (as it shall in its sole discretion determine) repair or replace such part.

1. The Guarantee period shall be:-

- (a) In the case of a new Product (other than a spare part):-
from the date of first entry into service.
- (b) In the case of new spare parts:- 6 months from the date of first installation.
- (c) In the case of a Product which has been fully reconditioned at Rolls-Royce Works in Great Britain to Rolls-Royce standards or supplied as a service replacement unit:- 6 months from the date of first entry into service after such reconditioning or supply.

2. The benefit of this Guarantee is subject to the following Terms and Conditions:-

- (a) The Product shall not have been installed, used, maintained, altered, dismantled, repaired, adjusted or stored otherwise than in accordance with the appropriate Rolls-Royce Instruction Manual nor in a manner which in the reasonable opinion of Rolls-Royce would prejudice the reliability of the Product.
- (b) Failure or deterioration of a part as a result of fair wear and tear, dirt, misuse or negligence shall not be deemed to constitute a defect under the terms of this Guarantee.
- (c) No part shall have been fitted other than a part supplied by Rolls-Royce or through sources approved by Rolls-Royce.
- (d) Adequate records of the operation of the Product shall be maintained and furnished to Rolls-Royce on request.

29.6.1964

blad 4 (4)

- (e) Any claim under this Guarantee shall be made in writing immediately on the discovery of the defect to the appropriate Rolls-Royce authorized Distributor or Dealer or (failing such a Distributor or Dealer) to Rolls-Royce. The serial number of the Product and full details of the circumstances of the defect shall be given and if so required any defective part shall be returned to the nearest authorized Rolls-Royce Distributor or Dealer or to Rolls-Royce at the owner's expense.
3. The obligations of Rolls-Royce under this Guarantee shall cover related labour charges for work performed directly in connection with the repair or replacement of any defective part by an authorized Distributor or Dealer or Rolls-Royce.
  4. Rolls-Royce shall not be liable for any consequential loss or damage howsoever occurring.
  5. The obligations of Rolls-Royce under this Guarantee are conditional upon performance at the owner's expense of normal service maintenance operations.
  6. The obligations of Rolls-Royce under this Guarantee do not extend to non-standard accessories not approved by Rolls-Royce.
  7. This Guarantee is in lieu of and excludes all other conditions and warranties express or implied and all other obligations and liabilities whatsoever of Rolls-Royce whether in contract or in tort or otherwise for any defect, deficiency, failure, malfunctioning or failure to function of any Products.
  8. The construction and legal effect of this Guarantee shall be determined in accordance with the Laws of England. All disputes arising in connection with this Guarantee shall be finally settled by Arbitration. The Arbitrator shall be appointed by agreement between the owner and Rolls-Royce or failing such agreement by the President for the time being of the Institution of Mechanical Engineers, London, England. The arbitration shall be held at London, England. This Guarantee may not be changed or terminated orally.

IPC/B 11/62

29.6.1964

Blad 1 (1)

ARTICLE 5. Warranty

Boeing warrants that each Engine shall, at the time of delivery thereof to Volvo, be free from defects in material and workmanship and Boeing agrees to repair or replace any part or parts thereof having such defects. This warranty is conditioned upon the Engine being stored, installed, operated, and maintained in accordance with appropriate instructions to be supplied by Boeing; and upon Volvo giving Boeing written notice of any defective part or parts thereof within 500 actual starts, or 100 hours of Engine operating time, or three years after delivery to Volvo, or one year after delivery to the Swedish Army, whichever of these conditions first occurs; and upon Volvo returning any defective part or parts, together with supporting data, to Boeing at the location designated by Boeing promptly after such notice has been given. Transportation charges, duties, and other fees on defective items being returned to Boeing hereunder shall be borne by Volvo. Transportation charges, duties, and other fees on repaired or replacement parts being returned to Volvo hereunder shall be borne by Boeing. Boeing's obligation and liability under this warranty is limited solely to the repair or replacement, at Boeing's option, at its shop of any part or parts of the Engine which shall to Boeing's satisfaction appear to have been defective and covered by this warranty, and as to any part or parts so repaired or replaced, to the repair or replacement of such part or parts which shall to Boeing's satisfaction appear to have been defective and of which Volvo shall have notified Boeing within a period similar to that described above, computed, however, from the date of repair or replacement of such parts. For spare parts furnished by Boeing to Volvo as described under Article 10 hereof, Boeing will extend the same warranty provisions as given above for the Engines. The foregoing warranties, the obligations and liabilities of Boeing hereunder, and the rights and remedies of Volvo hereunder, are in lieu of and Volvo hereby waives all other warranties, guaranties, obligations, liabilities or remedies, express or implied, arising by law or otherwise (including without limitation any obligation or liability of Boeing arising from tort, or with respect to loss of use, revenue or profit or consequential damages), and shall not be extended, altered or varied except by a written instrument signed by Boeing and Volvo.

29.6.1964

Publikationer enligt punkt F.2

Omfattning och utförande

Beskrivning del I: Ca 270 offset-tryckta sidor för "Boforsdelen", vari ingår bilder - ca 150 foto och ca 150 tecknade. Till detta kommer Volvo- och Landsverksdelarna. Beskrivningarna levereras med lösbladsystem, format A5, inhäftade i ringpärmar. Erforderliga register ingår.

Beskrivning del II: Ca 800 offset-tryckta sidor för "Boforsdelen", vari ingår ca 800 bilder. Ca 1/3 av bilderna är tecknade och resterande foton. Till detta kommer Volvo- och Landsverksdelarna. Beskrivningarna levereras med lösblad i mapper samt uppdelade i ca 17 olika avsnitt. Format A4.

Ann. AB Bofors skall snarast förelägga KATF ett detaljerat förslag till utformning av beskrivning del I enligt tidigare lämnad disposition. Förslaget skall avse kapitlens omfattning betr text och bilder, bildernas utförande, typografisk utformning m m. För de olika avsnitten i beskrivning del II vidtas efterhand motsvarande åtgärder.

Reservdelskatalog: Ca 400 bildsidor och ca 400 textsidor för "Boforsdelen". Bilderna är i huvudsak tecknade. Till detta kommer Volvo- och Landsverksdelarna. Katalogen levereras med lösbladsystem, format A4, offset-tryck och inhäftad i ringpärmar. Erforderliga register ingår.

Ann. Manuskript uppgöres för framställning av katalogen enligt separat överlämnade redigeringsanvisningar. Beställningen gäller emellertid t v utskrift av textsidorna på konventionellt sätt med skrivmaskin. Blanketter tillhandahålls av KATF.

Manuskript till samtliga publikationer skall underställas KATF för granskning.

Ändringar, som avses införas efter det att manuskripten granskats av KATF, skall delges KATF för godkännande.

Samtliga publikationer skall fastställas av KATF före tryckning.

KATF föreslår, att ett sammanträde på ett tidigt stadium kommer till stånd med representanter för AB Bofors och KATF, så att full enighet från början uppnås på alla punkter.

29.6.1964

"CONTRACT

between

HER MAJESTY'S PRINCIPAL SECRETARY OF STATE FOR THE WAR DEPARTMENT
OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

(hereinafter referred to as "The Secretary of State")

and

KUNGL ARMETYGFORVALTNINGEN, STOCKHOLM, SWEDEN

(hereinafter referred to as "K.A.T.F.")

for the

DEVELOPMENT AND SUPPLY OF K.60 ENGINES

.....

13. Restriction on the use of information

K.A.T.F. agrees that the development to be undertaken and the prototype equipment to be supplied under this contract shall be for the sole use of the Armed Forces of the Government of Sweden.

14. Manufacturing Rights

(a) The property in the design developed under this contract and in any invention or Registered Design made by Rolls Royce during the course of the work undertaken in pursuance of this contract shall, subject to the rights of any other owner in any invention or registered design incorporated therein, and to the rights of the Secretary of State, be vested in Rolls Royce.

(b) This contract does not convey any manufacturing rights to K.A.T.F. or their nominated sub-contractor or any other person to manufacture the modified K.60 Engine, the subject of this contract.
If required by K.A.T.F. and when the development has reached a satisfactory stage the Secretary of State will facilitate arrangements for Rolls Royce to license K.A.T.F. or their nominated sub-contractor to manufacture the modified K.60 Engine in Sweden solely for the use of the Swedish Armed Forces and subject to satisfactory terms and conditions being agreed between K.A.T.F. and Rolls Royce.

.....

cont.

29.6.1964

18. Security

K.A.T.F. undertakes not to disclose information received from the Secretary of State or from Rolls Royce under this contract to any third party except to their appointed agents and only then provided that K.A.T.F. shall obtain and produce to the Secretary of State an undertaking from their appointed agents not to disclose the information to any other party.

....."

Avtalet daterat 7.5.1960